Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 115. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 6-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 115. VOL. LXII

ДЕМОКРАТИ ПРОПОНУЮТЬ СПІВПРАЦЮ В 84 КОНҐРЕСІ

ДЕМОКРАТИ МАЮТЬ У ПАЛАТІ БІЛЬШІСТЬ 29 ГОЛОСІВ, А В СЕНАТІ, МОЖЛИВО, ТІЛЬКИ ОДНОГО ГОЛОСУ

Вашингтон. — В столиці говорять про те, що в найближчому 84 Конґресі повинна б бути близька співпраця обох партій внаслідок висліду виборів з 2 листопада, в яких демократи здобули більшість в Палаті Репрезентантів 29 голосів а в Сенаті, правдоподібно матимуть більшість тільки одного голосу. Ще й досі кільна сенаторських місць непевні, бо виборчі комісії ще раз переераховують голоси, тому, що деякі сенатори вибрані незначною більшістю. До таких сенаторів належать сенатори з Ню Джерзі і з Ореґону, та ще кілька інших. В Вашингтоні говорять навіть про те, що демократи відмовляться орґанізувати сенатські комісії, бо мають більшість тільки одного голосу, яку легко могли б утратити, коли б із якихсь причин (можливої смерти або резиґнації) втратили одного сенатора. Але інші політичні обсерватори передбачають, що демократи таки переймуть провід у Сенаті та виберуть голов сенатських комісій. Внаслідок цього настануть великі зміни в Сенаті, бо сенатор Джозеф МекКарті не буде головою Постійної Сенатської Слідчої Підкомісії, а сенатор Вільям Е. Дженнер втратить становище голови Сенатської Підкомісії Внутрішньої Безпеки. Незалежний сенатор Морс, бувший республіканець, який тепер заявив, що буде в орґанізаційних справах голосувати разом із демократами, мав би стати членом двох важливих комісій: Комісії Праці і Комісії Збройних Сил. В Палаті Репрезентантів демократи мають 232 конґресмени, а республіканці 203. В Сенаті досі демократи мають 48 сенаторів, а республіканці 46. З демократами тісно співпрацює ще й незалежний сенатор Морс із Ореґону, а одне сенаторське місце, Ню Джерзі, ще невирішене, хоч досі там має більшість республіканець Кліффорд П. Кейс. В попередньому Конґресі в Палаті республіканці мали 218 конґресменів, а демократи 212, а п'ять місць конґресменів були необсаджені внаслідок смерти. Між політиками обох партій панує дух толеранції, яка є більша між сенаторами, як між конґресменами, де демократи мають визначнішу більшість. Теперішній голова республіканської більшости в Сенаті сенатор Вільям Новленд натякав на те, що Айзенгавер запізно почав вести виборчу кампанію, бо коли б президент був вчасніше це почав робити, то міг би був бути кращий вислід виборів для республіканців.

Голосувало тільки понад 40 мільйонів виборців

Вашингтон. — На основі дотеперішніх виборчих вислідів виявляється, що в цьогорічних виборах брало участь тільки 40,355,345 виборців. Це число зможе ще трохи піднестися, коли будуть відомі офіційні кінцеві звіти про вибори у всій країні, але воно таки буде нижче від 42,-324,232 голосів, які віддано під час виборів 1950 року, коли також не вибирано президента. Перед виборами передбачували, що цього року голосуватимуть 45 мільйонів виборців, але не помогли заклики провідників обох партій, і число виборців не збільшилося. Зла погода 2 листопада спричинила те, що виборці в фармерських стейтах не могли дістатися до виборчих льокалів, бо в північних стейтах падав сніг, а в інших дощ. У тих виборах, де вибирають президента держави, число виборців значно вище, і доходить до 60 мільйонів.

Волл Стріт зареаґував оптимістично на вислід виборів

Ню Йорк, Н. Й. — Волл Стріт із стоїцизмом очікував, що республіканці програють вибори, і демократи здобудуть велику перевагу в Конґресі ЗДА. Коли ж виборчі висліди показали, що перемоґа демократів не дуже велика, Нюйоркська біржа привітала цю подію великим оживленням. В першому дні після виборів продано на біржі 2,-700,000 акцій на суму трьох більйонів долярів, а попереднього дня, 1 листопада продано тільки 1,700,000 акцій. Ця звишка на біржі була найвища за останніх 25 років. Три четвертини всіх акцій пішли вгору, їхня ціна піднеслась на кілька пунктів, деякі скоки вгору становили аж 6.5 пункта. Пожвавлений рух на біржі свідчить про те, що фінансісти й промисловці вірять в те, що американська економія буде й надалі розвиватися, хоч рослубліканську більшість у Конґресі в січні найближчого року замінить не надто велика демократична більшість. Такий самий рух на біржі панував і в другому дні після виборів, коли трансакції становили коло трьох більйонів долярів.

В АМЕРИЦІ

● **Суд відкинув апеляцію** Геррі Гросса, який був засуджений до чотирорічної тюрми за недозволену гру, і він мусить і далі сидіти в в'язниці. Гросс впродовж кількох років виграв коло 20 мільйонів долярів. Крім того стейт Ню Джерзі домагається від Ню Йорку видачі Гросса, щоб судити його за провини, поповнені в цьому стейті.

● **Д-р Стів Колас** на підставі дослідів на мишах, твердить, що в людській слині мусить бути якийсь протиністряковий складник, який не допускає до розвитку цієї недуги. Але досі не вдалося знайти цього складника.

● **Метрополітен опера** в Ню Йорку 4 грудня починає передавати через радіові станиці ABC в ЗДА і CBC в Канаді оперові авдиції. Ці авдиції будуть передавати кожної суботи о 2 годині пополудні.

● **Бувший посадник** Ню Йорку Вільям О'Двайр, прибувши із Мехіко, де він тепер постійно живе, до ЗДА, відвідав Ню Йорк та Вашингтон, після чого відлетів до Індепенденсу, щоб відвідати свого „приятеля" — бувшого президента Геррі Трумана.

● **Д-р Джордж С. Блейк** винайшов хемікалію, яка зменшує запальність газоліни. Цю хемікалію додається до газоліни у відношенні 0,002 відсотка.

● **Бувший демократичний** кандидат на президента Адлей Стівенсон слідкував до 4-ої години ранку за вислідом виборів, після чого пішов до ліжка, заявивши, що він гордий з того, що демократичні кандидати вели чесну боротьбу під час виборчої кампанії.

● **Дружина бувшого сенатора Айвса** і переможеного кандидата на губернатора Ню Йорку пані Маріон Айвс, заявила перед вислідом виборів, що вона дораджувала своєму чоловікові не кандидувати цього року, бо це „не є прихильний для республіканців рік". Вона була дуже змучена, бо впродовж 48 годин спала тільки дві години. На запит, які є її найближчі пляни на майбутнє, відповіла: „Спати, а пізніше виїхати до Вашинґтону!".

● **В місцевості Селем**, Ню Джерзі, під час останніх виборів вибрано повітового урядовця 77-річного Волтера П Боллінґера, який помер за п'ять днів перед виборами.

КОРОЛІВСЬКИЙ ТОСТ НА ЧЕСТЬ ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕРА

Англійська королева-мати Єлисавета п'є чарку вина, піднесену на честь президента Айзенгавера під час обіду, влаштованого в її честь Американським Англомовним Союзом в Ню Йорку. Віля королеви стоїть головний суддя Ірл Воррен (зліва) та Вільям Ґріффін, голова Союзу, що передав королевій 433,481 доляр з фундації в честь її мужа, покійного короля Юрія IV., призначеної на стипендії для англійських студентів, що студіюють у ЗДА. Негайно після того королева-мати виїхала до Вашингтону, де є гостем президента Айзенгавера та його дружини в Білому Домі. При вступі до Білого Дому, президент Айзенгавер привітав її словами: „Чудово! Вітайне пані!" Відвідини королеви в цій країні мають приватний характер.

Демократи мають 27, а республіканці 21 губернатора

Вашингтон. — У висліді виборів, що відбулися 2-го листопада в 34 стейтах, демократи здобули 19, а республіканці 15 губернаторів. Республіканці ще сподіваються, що кінцеве обчислення голосів в стейті Ню Йорк дасть їхньому кандидатові Айвсові перемогу, і тоді вони матимуть не 21, а 22 губернаторів. Якщо ж у Ню Йорку губернатором залишиться Гарріман, тоді демократи матимуть 27 губернаторів, а республіканці — 21. Коли Демократична Партія 1950 року була при владі, демократи мали 30 губернаторів, а республіканці тільки 18. Демократичні губернатори в таких стейтах, як Ню Йорк і Пенсилванія, які висилають найбільше делеґатів на вибір президента, матимуть великий вплив на те, хто буде президентом ЗДА в 1956 році.

Демократи здобули більшість на Гаваях

Гонолюлю, Гаваї. — Під час останніх виборів демократи здобули більшість в обох палатах територіяльної леґіслятури і мало що не перемогли республіканської делеґатки до Конґресу в Вашингтоні. Це — перша перемога демократів на цій території впродовж 54 років приналежности Гаваїв до ЗДА. Демократи перемогли також і в виборах до інших місцевих установ. В гавайському Сенаті демократи мають більшість 9 до 6 сенаторів, а в Палаті Репрезентантів демократична більшість ще значніша — 22 до 8 конґресменів. Демократи вже мали виборчу перемогу на Гаваях в 1932 році за часів президента Рузвелта, але тепер це їхня перша перемога в історії Гаваїв, коли вони контролюють обидві палати Конґресу. Губернатор Семюел Кінґ, якого не вибирають, але якого призначує президент ЗДА, вже почав переговори з партійними республіканськими провідниками, щоб знайти причину цієї виборчої поразки. Вибори на Гаваях відбувалися не під загальноамериканськими, а під місцевими гаслами.

Над якими додатковими справами голосували в окремих стейтах?

Вашингтон. — Під час виборів до Конґресу і стейтових леґіслятур в окремих стейтах або містах та громадах голосує населення ще й над окремими справами, які хоче вирішити при допомозі референдуму. І так у стейті Джорджія прийнято більшістю закон, який дозволяє стейтовій леґіслятурі видавати гроші на приватні школи. Цей закон прийнято на те, щоб публічні школи заступити приватними, коли федеральний уряд силою змушуватиме до спільних шкіл для білих і кольорових дітей. В стейті Міссіссіпі прийнято закон, яким касується право голосування для тих, які не вміють читати і писати по-англійськи. Досі від виборців вимагалося в тому стейті, щоб вони вміли читати самі, або розуміти Конституцію, коли її їм читають. Стейт Мічіґен прийняв під час виборів закон, згідно з яким можна буде видати стейтовим корейським інвалідам бонуси на суму 80 мільйонів долярів. В Каліфорнії більшість голосувала за тим, щоб місячні пенсії піднести з теперішніх 80 долярів до 100 долярів. Цей закон став окремим пунктом стейтової конституції. Виборці з Огайо продовжили речинець вибираних стейтових урядовців із двох років до чотирьох, і одночасно прийняли закон, що губернатор може бути за чергою вибираний тільки впродовж двох каденцій. Стейт Колорадо відкинув пропозицію, щоб стейтові урядовці були вибирані на чотири роки. Висконсин відкинув законопроєкт, щоб за стейтові гроші зорганізувати телевізійну стацію лише для виховних цілей.

Армія дасть воякам відпустки на Різдво

Вашингтон. — Команда армії повідомляє, що під час Різдвяних Свят припинить вишкіл майже всіх вояків, щоб вони могли виїхати додому на відпустку. Вишколу не буде від 18 грудня до третього січня, так що майже всі вояки зможуть поїхати на відпустку, одна половина на Різдво, а друга на Новий Рік. Не зможуть скористати з тих відпусток ті, які ще не відбули 16-тижневого вишколу. Але команда армії додає в своїм повідомленні, що окремі команданти мають право давати короткі відпустки навіть і тим воякам, які ще не відбули основного вишколу.

Генеральна Ассамблея ОН прийняла резолюцію щодо роззброєння

Об'єднані Нації. — Генеральна Асамблея прийняла в четвер 4-го листопада вперше від кількох років одноголосно резолюцію, яка доручає постійній комісії для справ роззброєння покликати знову до життя розв'язану в червні цього року підкомісію, зложену тільки з 5-ох держав для ведення тайних нарад над справою роззброєння. До тієї підкомісії належали ЗДА, Англія, Франція СССР і Канада. Ця одноголосна постанова суто - процедурального й формального характеру стала можлива після того як Вишинський спершу погодився переговорювати далі на платформі англо - французької пропозиції, яка каже, щоб справу атомового роззброєння розглядати щойно після устійнення засад і способів загального роззброєння. СССР жадав раніше, щоб перед усіми розмовами про роззброєння спершу взагалі видати генеральну заборону вживати атомову й водневу зброю, не торкаючись зовсім питання про контролю над виконанням такої постанови. Відступ Совєтів від їх попереднього становища привітали в ОН, як познаку на можливість дальшого „злагіднення атмосфери". Під таким знаком й стояли заяви складені на Ген. Асамблеї у зв'язку з прийняттям згаданої вгорі резолюції, зарекомендованої комісією політичною і безпеки.

Паризький договір не перешкаджає переговорам зі Совєтами

Париж. — На домагання прем. Мендес-Франса, французький парлямент визначив дату від 14 до 17 грудня ц. р. на дебату в справі Паризького протоколу про дозвіл Західній Німеччині зброїтися. Промовляючи у цій справі перед парляментом, Мендес-Франс запевняв, що Франція одержала в Паризьких протоколах більші ґарантії, як їх мала в Европейській Оборонній Спільноті. Порозуміння з Німеччиною дає і Франції і Німеччині користі з тісніших культурно-економічних взаємин. Ратифікування Паризьких протоколів французьким парляментом ні трохи не перешкодить переговорам з Совєтами про об'єднання Німеччини і взагалі про замирення між Сходом і Заходом. Мендес-Франс особливо підкреслив це, бо вся лівиця, разом із російськими комуністами, залякує французів, що ратифікуванням Паризьких протоколів Франція замкне собі дорогу до всяких розмов із Москвою на тему Німеччини і „колективного миру".

Совєтська армія „на сторожі перед атакою імперіялістів"

Москва. — Серед гасел, проголошених у зв'язку з приготуванням до святкування 7 листопада ц. р. 37-их роковин большевицької революції, сказано м. ін., що „совєтська армія має стояти на сторожі перед несподіваною атакою імперіялістів". У статті на цю тему орган армії „Красная Звезда" чванькуватим тоном запевняє, що „совєтські збройні сили мають вже в своїх руках усі засоби для того, щоб дати охорону миролюбній праці нашого народу". Совєтські громадяни і закордонні обсерватори найбільшу увагу звертають на величину портретів різних совєтських достойників і їхнє місце на збірних світлинах. Маленков завжди стоїть посередині, а по його боках — Хрущов і Молотов, далі знову по боках — Ворошилов і Булганін. Маркс, Енгельс, Ленін і Сталін мають більший формат портретів, решта совєтських достойників — однаковий, для підкреслення їхньої рівности в теперішній „колективній" системі правління вузького гурту кремлівської кліки.

Тойнбі вбачає небезпеку війни у войовничих настроях Москви

Ню Йорк, Н. Й. — Славний англійський історик д-р Арнолд Дж. Тойнбі прибув на притижневі виклади до ЗДА і на пресовій конференції в Колумбійському університеті в Ню Йорку заявив, що найбільша небезпека для Заходу лежить у Москві, бо воєнні настрої Кремлю, який хоче завоювати весь світ, можуть спричинити нову світову війну. Він сказав, що Росія не повинна в дійсності хотіти нової війни, бо вона ще не відбудувалася після того знищення, якого зазнала під час попередньої війни. Але комуністична доктрина змагає до того, щоб весь світ навернути на комунізм. Тойнбі заявив, що Захід виграє холодну війну в Европі, але Москва, виграє її в Китаї. Та коли Китай пізнає цілі Москви, то відвернеться від неї. Захід повинен у холодній війні підкреслювати не свій високий життєвий стандарт, а те, що в нього існує воля одиниці, за чим можуть піти народи Азії й Африки. Пропаґування багатства Заходу й ЗДА не здобуває прихильности для ЗДА серед бідніших народів, а, навпаки, викликає в них невдоволення. Тойнбі сказав, що матеріяльні багатства не дадуть вдоволення людству, яке завжди стоїть перед тим, що ці багатства треба покинути разом із смертю. Англійський історик заявив, що людство мусить шукати релігійної сили поза землею, бо тільки це зможе припинити міжнародну і міжрасову ворожнечу. Зі слів Тойнбі виходить, що це мала б бути якась нова релігія, більша від тих релігій, що їх визнають тепер люди на землі. Тойнбі видав досі 10-томову книгу „Студії над історією", яку писав 34 роки, а тепер працює над працею про релігію з історичного становища.

Ще один американець дістав нагороду Нобеля

Стокгольм. — Королівська Шведська Академія Наук проголосила, що нагороду Нобеля в ділянці хемії дістав проф. Карль Павлінґ з Каліфорнійського Технологічного Інституту. Він має тепер 53 роки, походить з стейту Ореґон і вславився своїми дослідами над ціпкістю металів. Водночас проголошено дві нагороди з ділянки фізики: дістали їх два німецькі вчені, д-р Макс Борн, тепер 72-літній старець, який донедавна був професором в Единбурґському університеті в Англії, і 63-річний професор в Інституті фізики в Гайдельберґу. Роздача нагород відбудеться 10 грудня в Стокгольмі з рук короля Густава Адольфа VI, в 58-мі роковини смерти засновника тієї фундації, винахідника динаміту, Альфреда Нобеля. Здається, що з усіх цьогорічних лавреатів Нобеля не буде особисто тільки лавреата літератури, американця Ернеста Гемінґвея, який є поважно хворий після потовчень, що їх зазнав у двох летунських катастрофах в африканських джунґлях літом цього року.

● **Армія заявляє**, що не було жадного „піклування" комуністами у випадку почесного звільнення з військової служби дентиста-майора Ірвінґа Пересса, але повідомила сенатора МекКарті, що два старшини, які полагоджували цю справу, дістали упімнення в зв'язку з випадком Пересса.

ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ГРОЗИТЬ ПОВАЖНА КРИЗА

ПАРТІЙНИЙ БЛЬОК КАНЦЛЕРА АДЕНАУЕРА МОЖЕ РОЗЛЕТІТИСЬ НА ТЛІ СПРАВИ ЗАРЩИНИ. — КАНЦЛЕР АДЕНАУЕР ПРИЗНАЄ У РАДІОПРОМОВІ ПОВАЖНУ СИТУАЦІЮ

Бонн. — На чоло всіх міжнародних подій несподівано висувається небезпека такої кризи в Зах. Німеччині, яка може поставити під знак запиту долю Паризьких протоколів. Вона наростає з щораз більшого невдоволення порозумінням, що його в Парижі підписав Аденауер із Мендес-Франсом у справі Зарщини. Не тільки соціялістична опозиція, але внутрі самої урядової партійної коаліції зросли опозиційні настрої, які можуть захитати контрольованою канцлером Аденауером більшістю, тим паче, що навіть серед самих християнських демократів Аденауера коло 12 послів „бунтується" проти того договору про Зарщину. Друга найбільша коаліційна партія, т. зв. вільних демократів, яка має 47 мандатів у західньо-німецькому парляменті, заявилась рішуче проти підписання порозуміння про Зарщину. Так само безуспішними були перші наради, переведені між Аденауером і двома іншими меншими партіями, які його досі підтримували, т. зв. загальнонімецьким бльоком і німецькою партією. Проти зарського договору висловилась і партія німецьких втікачів, теж із урядового бльоку. Ситуація настільки поважна, що признав це сам канцлер Аденауер у своїй радіо-промові до німецького народу. Він ствердив, що після свого повороту з З'єдинених Держав знайшов „заколот, який може бентежити". До того заколоту причиняються ще назначені на 28 листопада вибори до льокальних соймів в провінціях Гессе і Баварія. „Мені прикро згадувати — заявив Аденауер, — що деяка кількість політиків неправильно оцінює загальну світову ситуацію, від якої залежить також Німеччина. Вибори в Гесії і Баварії не можуть становити мірила для міжнародної політики". Канцлер заапелював зберігати „холодну голову". Він палко боронив умову про Зарщину, яка дає політичний мир і передає вирішення долі тієї країни в руки самого населення Зарщини, що має вирішувати загальним голосуванням, чи воно приймає Паризький договір. У плебісциті мають право взяти участь і вести попередню аґітацію також заборонені тепер там всенімецькі партії. Щойно після того, як плебісцит вирішив би, що надалі — згідно з підписаним договором — Зарщина має бути окремою правно-адміністраційною одиницею під зверхністю Ради Західньої Европейської Унії, зв'язаною економічно з Францією — не вільно буде виступати проти того нового ладу. Правда, ніодна з партій, які приналежать до коаліції Аденауера ще не заявила, що вона буде голосувати проти Паризького договору, але коли б так сталося, то 48 голосів вільних демократів, двадцять сім загально-німецького бльоку, й п'ятнадцять німецької партії, двадцять партії втікачів плюс ще кілька „бунтарських" голосів, долучені до соціялістичної опозиції — можуть унеможливити ратифікацію Паризького порозуміння західньо-німецьким парляментом. Аденауер зв'язує договір про Зарщину з всіми іншими Паризькими протоколами, так само Франція давно відмовилась дати згоду на суверенність Західньої Німеччини, її озброєння і прийняття до НАТО без посередньої згоди про Зарщину. Та ціла будівля — читаємо в коментарях англомовної преси — може захитатись, коли б канцлер Аденауер втратив вплив на свою коаліцію і свій парлямент.

Австрія і Німеччина сперечаються за громадянство

Відень. — Між урядами Австрії і Західньої Німеччини виник спір у справі громадянства колишніх австрійських громадян, які стали німецькими громадянами після прилучення Австрії до Німеччини в березні 1938 року. Австрійський суд видав закон, згідно з яким всі ті австрійці автоматично вертаються до свого колишнього громадянства. Одначе німецький суд, вирішуючи скаргу однієї колишньої австрійки, яка живе в Німеччині, став по її боці, вирішивши, що австрійці, які стали в 1938 році німецькими громадянами і, живучи в Німеччині, хочуть те громадянство зберегти, є надалі німцями. Австрійський закон, мовляв, не має зобов'язуючої сили на терені Німеччини і Німеччина має право вважати своїми громадянами тих, які в ній живуть. Тепер австрійський уряд зголосив протест проти такого присуду, який у практиці створює двогромадянство.

В СВІТІ

● **Західньо - німецький канцлер Аденауер** мусів затриматися на ніч у Парижі, бо з огляду на погану погоду були відкликані всі літаки. Наступного дня, в середу, 3 листопада, він, прилетівши до Бремену, безпосередньо з летовища поїхав до Ольденбурґу, де відбувався похорон президента західньо-німецького парляменту Елерса, що помер несподівано під час перебування Аденауера в ЗДА.

● **Король Непалю**, Трібубана Вір Вікрам, поставив у незручну ситуацію З'єдинені Держави, висловивши бажання прибути до цієї країни з відвідинами — з своїми двома жінками. За традицією Непалю король має не тільки право, а й обов'язок мати дві дружини, але 212 точка іміґраційного закону з 1952 року забороняє в'їзд особам, які „є поліґамістами, виконують поліґамістичну практику або пропаґують поліґамістичну практику". Коли б навіть зроблено вийняток для короля Непалю — побоюються неприємного інциденту. Тому вживають делікатних дипломатичних заходів, щоб король залишив одну жінку в Европі.

● **У Лондоні** існує право, згідно з яким кожний може на власний риск вскочити до автобусу, де тільки йому сподобається. Робітник Томас Тейлор покликався на це право перед судом в Нюкестлі, де кондуктор хотів викинути його з автобусу за те, що він вскочив до нього, скориставши з моменту, коли — через вуличний рух — автобус затримався в невідповідному місці. Але суддя признав рацію кондукторові й засудив пасажира: Нюкестл, мовляв, має власні права і права Лондону його не зобов'язують.

● **Американський генерал** Роберт Ітон публічно оголосив в турецькій пресі вислови жалю з приводу того, що чотири підлеглі йому американські летуни збили підчас гри в м'яча на вулиці турецький прапор і потоптали його. Генерал назвав таку поведінку „жалюгідною" і перепросив уряд. Чотири американці перебувають в турецькій в'язниці.

● **Пані Самерлят**, дружина другого секретаря американської амбасади в Москві, яку совєтський уряд визнав „небажаною особою", виїхала вже з Москви через Гельсінкі, Стокгольм і Лондон до Вашинґтону. Большевики закинули їй, що вона вдарила робітника й поліціянта, після того, як її і ще другу американку підступно заманили були до якогось робітничого клюбу й там арештували за спробу фотографувати дітей на вулиці Москви. Її чоловіка Вашинґтон відкликав і він виїхав разом з дружиною.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОЛІТИКА В СВІТЛІ ВИБОРІВ

У попередніх коментарях на поставлену в заголовку тему ми стверджували, що закордонно-політичні арґументи в кампанії перед останніми виборами грали тільки другорядну ролю, або й цілком її не грали. Проблемою виборів були внутрішні і, можна б сказати, індивідуальні справи поодиноких кандидатів. А проте, кінцевий вислід виборів має і відповідне закордонно-політичне значення.

З перемогою демократів та здобуттям ними контролі в обидвох Палатах Конґресу мусить наступити й відповідна реорганізація існуючих конґресових комісій, що в працях Конґресу грають головну ролю. Перебравши контролю Конґресу, демократи переберуть і провід тих комісій, як для внутрішніх, так і для закордонних справ, і поведуть їх згідно зі своєю платформою. Чи можна сподіватись тут яких рішальних змін? За всіма фактичними даними, відповідь на це може бути лише заперечлива. Жадних рішальних змін не можна сподіватись у закордонно-політичній ділянці з тої простої причини, що ця політика вже від довшого часу є обопартійна, чи — як дехто її називає — національна. Як за часів попередньої демократичної адміністрації, так і за теперішньої республіканської, члени обидвох партій мають голос у закордонних справах і спільно закордонну політику плянують та контролюють, хоч веде її республіканський уряд.

Вислід останніх виборів усе ж таки дозволяє на деякі припущення і в закордонно-політичних справах. Вибори в першу чергу до деякої міри „вигладили" майже ізоляційно-правий республіканський кант і майже соціялістично-лівий демократичний. Практично це значить, що „середня дорога" закордонної політики президента Айзенгавера, сформульована поняттям „через силу до миру", дістала в виборах ще більшу підтримку й буде скріплена практично, а в деяких ділянках, зокрема в закордонній торгівлі, адміністрація Айзенгавера готова дістати тепер ще більш вільну руку, ніж мала її досі.

У внутрішніх справах вислід останніх виборів матиме дещо більший вплив і значення. Правда, перед і під час виборів не було і в цій політичній ділянці таких арґументів, що могли б заповідати рішальні зміни, і якщо деякі зміни можуть бути, то радше під кутом наступних президентських виборів.

Промовистим мірилом політичних настроїв та своєрідним політичним заповідачем і барометром є біржа. Вона дуже вразлива не тільки на кожночасні політичні зміни, але й на можливість таких змін. Після останніх виборів біржа хвилювалась майже так само, як підрахунки голосів, і в кінцевому результаті цілий ряд вартостей „підскочили" вгору. З цього робиться висновок, що з демократичною контролею в Конґресі біржа сподівається „заробітку".

Калькуляція проста. Республіканський Конґрес міг бути більш вразливий на політику республіканського уряду та президента Айзенгавера в справі збалянсування бюджету. В цьому відношенні республіканський Конґрес упродовж останніх двох років не без успіху пробував здійснювати акробатичну штуку: збалянсувати бюджет при рівночасному зменшенні податків.

Після останніх виборів та при демократичній контролі Конґресу, ця проблема стоятиме вже більше під знаком наступних президентських виборів. Звичайно, обидвом партіям залежить на тому, щоб уже тепер здобути відповідні арґументи і запевнити собі перемогу у виборах президента в 1956-му році. А чим можна здобути виборця більше, як „полегшами" для нього? Такі „полегші" демократичний Конґрес буде схильний признавати тим легше, що за їх евентуальні труднощі для державного бюджету був би відповідальний республіканський уряд. Отже можна б спекти відразу дві печені: здобути собі популярність та приспорити клопоту партійному конкурентові.

Коли мова про закордонні справи, з жалем треба відмітити, що в останніх виборах втратили кількох направду щирих та вірних приятелів поневолені народи, між ними й український. До тих втрат треба зарахувати в першу чергу конґресмена Керстена, що перепав у виборах до Конґресу зі стейту Вискансин, конґресмена Фреда Е. Васбі з Ілиной та сенатора Ферґусона з Мішіґену. Проте, згадані три законодавці, які перепали при останніх виборах, далеко не одинокі, що інтересувались долею поневолених народів та активно працювали для її поліпшення. Не виключене також, що ті, які займуть їхні місця в Конґресі, продовжуватимуть ту працю, а ті, які при виборах перепали, вестимуть її на інших відповідальних постах, що їх вони цілком певно займатимуть поза Конґресом.

Василь Мудрий

ОСНОВОПОЛОЖНИК УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

(З нагоди 80-ліття НТШ)

Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка святкує в цьому році 80-ліття свого існування. Ювілейний рік триває від 11 грудня 1953 р. до 11 грудня 1954 р. З тієї нагоди варто ще раз пригадати дещо із славетного минулого цього наукового українського осередку, що довгі часи одинокий репрезентував гідно українську науку.

Перед заснуванням НТШ української науки так немовби не було. Були українські вчені, що публікували свої праці в мовах російській, польській, німецькій та французькій, але не в українській. Потребу свого власного українського наукового осередку відчували дуже всі українські інтелектуалісти-патріоти по всій українській землі. Тому не диво, що НТШ заснували спільними силами східні й західні українці. Як на засновини, так згодом і на розбудову товариства жертвували поважні суми громадські діячі з Великої України і з Галичини. Назвемо найважніших з-поміж них: Єлисавета з Скоропадських Милорадовичева, Олександер Кониський, Дмитро Пильчиків, Михайло Жученко, о. Степан Качала, Михайло Димет — при засновинах, Василь Семиренко (сто тисяч карбованців) на закупно домів НТШ, Євген Чикаленко (63 тисячі карб.) на „Академічний Дім" (інтернат для студентів високих шкіл), коломийський адвокат Т. Дембицький — цілий земельний масток село Белелую у снятинському повіті на наукову працю НТШ.

З літературного Т-ва перетворилось НТШ в 1892 р. в чисто наукову установу. Воно створило не тільки український науковий осередок, але й українську наукову мову та фахову наукову номенклятуру, без якої не могла б розвинутись українська наука.

Першим головою НТШ був д-р Корнило Сушкевич. Головою Тимчасового Комітету для засновин був неструджений галицький діяч о. Степан Качала, один з фундаторів не тільки НТШ, але й фундатор великої бурси його імени в Тернополі для українських учнів середніх шкіл. Першим головою Товариства, оформленого в чисто наукову установу був Олександер Барвінський, видавець „Історичної Бібліотеки". Другим головою був проф. Михайло Грушевський (від 1897-1914 року), що вів катедру української історії у Львівському університеті. Він був не тільки великим ученим, але й великим організатором і громадським діячем. Він належав разом із Іваном Франком до співзасновників Української Національно-Демократичної Партії в грудні 1899 р. Під проводом М. Грушевського НТШ розрослося в велетенську наукову установу що піднялась до висот тодішніх Академій Наук. По його уступленні із становища голови виконував деякий час обов'язки голови його заступник д-р Степан Томашівський. По нім був вибраний головою д-р Василь Щурат, черговими головами були д-р Кирило Студинський, д-р Володимир Левицький і д-р Іван Раковський.

Для потреб своїх видань НТШ мало свою велику друкарню і переплетню. Науковим органом Т-ва були „Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка" і наукові збірники поодиноких його наукових секцій. Крім того, Т-во видавало наукові книги, літературні журнали, наукові підручники, збірні видання творів Шевченка та інших клясиків українського письменства, мапи та різного роду інформаційні видання.

Від 1873 р. по кінець липня 1938 р. НТШ видало: 591 том своїх „Записок" і „Наукових Збірників" поодиноких наукових секцій; 345 наукових книжок, 2 мапи, 2 наукові підручники, один атляс, 103 томи літературних журналів, 95 літературних видань у формі книжок і 35 інформаційних видань. Разом дає це 1.169 томів різних наукових видань і науково виданих літературних українських клясиків. Між тими виданнями були і словники: Уманця „Російсько-український словар (4 томи) і д-ра Костя Левицького „Правничий Словар". З українських літературних клясиків НТШ видало науково, крім повних творів Т. Шевченка, ще твори Ю. Федьковича, Степана Руданського й „Енеїду" І. Котляревського.

Наукове Т-во ім. Шевченка переходило і важкі хвилі в часі першої світової війни, в часі українсько-польської війни і за Польщі. Були часи, коли прибутки з його домів, земельного майна Белелуя, з власної книгарні, з друкарні та з переплетні не вистачали навіть на покриття адміністративних видатків. У таких випадках допомагали Т-ву в його видавничій діяльності фінансово інші українські центральні установи як банки, кооперативні установи та деякі приватні підприємства. По пацифікації 1930 р. Т-ву відібрали польські урядові чинники друк і переплет шкільних книжок та позбавили його всяких податкових полегш. Аж у часі т. зв. нормалізації польський уряд виплачував НТШ від 1936 р. по 12 тисяч золотих річної дотації на наукові потреби. У порівнянні з тим, що НТШ діставало на наукові цілі з державних і крайових фондів за Австрії, польська дотація була краплею з літрової пляшки. Але, не зважаючи на те, НТШ вспіло видати за польських часів понад пів сотні томів своїх наукових публікацій.

Наукове Т-во ім. Шевченка мало ще свій музей і величезну власну бібліотеку. Сама бібліотека вимагала не тільки великого приміщення, але й поважних засобів на її утримання. По ліквідації т. зв. тайного Українського Університету у Львові в 1925 році, НТШ стало власником уфундованої цим університетом Хемічної Лябораторії.

На зразок НТШ засновано в Києві у 1907 р. Українське Наукове Товариство. Засновниками його були громадські й наукові діячі, які досі співпрацювали з львівським НТШ. У 1918 р. в Києві відкрив тодішній український уряд Українську Академію Наук. Вільна українська наука розвивалась у ній не повних десять літ. Потім прийшли важкі часи для неї, бо комуністи поневолили й українську науку. НТШ у Львові стало знов найтиповішим осередком вільної української науки аж до другої світової війни.

Остання війна принесла НТШ багато зла. Большевики його зліквідували і все його майно влучили до Філії Академії Наук УССР у Львові. За німецької окупації не вдалось відновити НТШ. Щойно на еміґрації відновили НТШ дійсні його члени разом з останнім його головою д-р Іваном Раковським. Сталося це 30 березня 1947 р. в Мюнхені у Баварії. Скоро потім заснували НТШ у ЗДА, в Канаді та в Австралії. Першим головою НТШ в ЗДА був д-р М. Чубатий, а другим досі є д-р Роман Смаль-Стоцький. Американське НТШ набуло власний дім, що має назву „Дім Української Культури".

Завдання і роля НТШ тепер величезні. Воно має репрезентувати вільну українську науку. Зокрема роля НТШ у ЗДА є дуже важлива і відповідальна. Бо тільки при допомозі української незалежної та вільної науки можна побороти всі ті псевдонаукові, зокрема російські протиукраїнські теорії, що баламутять американську прилюдну опінію і шкодять українству. Гідно та совісно поставлена українська наука під славетною фірмою НТШ в ЗДА виправдає себе напевно так, як виправдала в минулому. Щоб це сталось, вона потребує загальної української моральної і матеріяльної підтримки.

Юрій Таркович

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗКЛАД В СССР

Московські пропаґандисти при кожній нагоді повторюють самопохвали про виконання й перевикання різних плянів. Вони оперують процентами, не подаючи при цьому жадної статистики, бо кожна статистика є для них просто вбивчою. Але рівночасно їхня преса і радіо дуже часто, майже кожного дня, згадують про те, що в дійсності постачання товарів якось не дописує. Якщо переглянути бодай декілька чисел совєтської преси, то в кожного читача мимоволі постає питання: А, взагалі, чого не бракує? Бракує всього.

Хронічна недостача товарів у державі є непомильною ознакою економічного розкладу. Наведемо декілька ознак цього розкладу в царстві Маленкова.

Радіо Москва з 8 жовтня ц. р., вихваляючи мнимі успіхи совєтського видавництва, все ж признається, що „запотребування на книжку ще далеко не задовольняється". Мудрий пропаґандист московського радія знає причини цієї ситуації, бо говорить, що „будівництво нових і реконструкція наявних поліграфічних підприємств ведеться незадовільно".

Газета „Правда" з 5. 10. ц. р. жаліється, що „фабрики промислових товарів широкого вжитку недоставили торговельним організаціям десятки тисяч заплянованих плащів і костюмів, 160.000 штук одягу і 245.000 теплого взуття". Як конкретний факт, московська газета наводить приклад харківської фабрики ім. Тинякова, яка „не дає торговельним організаціям чоловічих і жіночих зимових пальт, костюмів й штанів". Отже, якщо харків'яни навіть заощадили на теплі зимові речі, то вони їх не зможуть купити, бо цих речей нема в державних крамницях. А чому бракує зимового одягу якраз тепер, коли наближається зима? Відповідь дає ця сама газета, яка далі пише, що „харківська фабрика у вересні ц. р. продукувала жіночі літні пальта ..." Це типовий зразок плянування кремлівських можновладців і наслідки горезвісного колективного будівництва; восени продукують літні речі, а зимові, мабуть продукуватимуть весною. Як признається ця сама газета, „в ряді районів уліті тяжко було придбати легкий костюм, літнє пальто і взуття".

Візьмім іншу ділянку, так званого, соціялістичного будівництва, — сільське господарство. Газета „Известия" з 2. 10. ц. р. признається, що „промислові міністерства з року на рік не виконують пляну виробництва запасних частин до тракторів і сільсько-господарських машин і через це всюди бракує важливих деталів". Але це все аж ніяк не перешкоджає большевицькій пропаґанді говорити про „круте піднесення" сільського господарства.

Московська газета „Труд" з 8. 10. ц. р. пише, що „для дітей працюючих жінок нема дитячих садків". Правда, пише далі газета „садки вже давно пообіцяно". Але це, жаліється большевицький борзописець, тільки „гарні слова!" Ну, хоч цим разом совєтська газета сказала щиру правду — український нарід найкраще знає, чого варті московські обіцянки.

На Україні, очевидно, ситуація ще гірша. Недавно якийсь Матусів, що працює в київській лікарні, нарікав в листі до „Правди", що „швець не може йому направити чобіт, бо не має шкіри. А гальоші його дітей не можна направити, бо шевці не мають гуми".

Київська газета „Радянська Україна" минулого місяця дуже нарікала, що у Дніпропетровську пральні відмовляються приймати білизну до прання, бо нема чим прати.

Радіо Київ з 5. 10. ц. р. передавало, що в Станиславівській області був добрий урожай картоплі і її за пляном зібрано. Здавалося б, що хоч картоплі не бракуватиме. Але Радіо Київ далі говорить, що „кращу картоплю здано державі, середня лишилася на насіння, а дрібну силосують на корм для худоби". Про людину, живу істоту, якою так нібито піклується партія і кремлівські володарі, не згадано навіть у зв'язку з картоплею. Навіть картопля є тільки для держави і ... худоби.

Наслідки большевицького господарювання на Україні дійсно жахливі. Щоб збагнути зубожіння українського народу під московською окупацією, вистачить прочитати ту ж таки большевицьку пресу. Так, московська „Литературная Газета" недавно описувала лиху долю української родини Ганни Пацюк з селища Короп, Чернігівської области. Ганна має на своєму утриманні четверо дітей. Найменшому синкові, Віті, не сповнилося й двох років. Донька Олександра цієї осени готується піти в школу, її сестра Тоня закінчила вже четверту клясу, а найстарший, Микола, залишився в п'ятій клясі на другий рік. На всю родину, пише московська газета, є одна стара шинеля з обірваними петлями і обшарпаними рукавами. Всю зиму ця лихенька одежина переходила з пліч на плечі: її носила вся родина, хоч семилітній Олесі вона була вже цілком завелика. Ця шинеля добре знайома всім мешканцям селища! Щоранку Ганна посилає дітей жебрачити, бо немає чого їсти. Одне йде в центр, інше — в Закороп'я ... Ось після довгої суперечки з хати виходить з заплаканими очима Тоня (вона хотіла вчитися!), в руці — накритий шматою кошик. Вона бреде вулицями, стукає в двері:

— Тіточко, дайте щонебудь ..."

Так пише московська „Литературная Газета". Коментарі зайві. Краще не можна б було описати наслідки панування Москви на Україні.

ЖИТТЬОВІ СПРАВИ

Передвиборча кампанія, яка велася незвичайно гостро за здобування політичними партіями таких стейтів, як Ню Йорк або Ню Джерзі, не перекреслила плянів міста Ню Йорку щодо побудови нового акваріюму коштом 10,000,000 дол. Місце під цю будову здавна було визначене в надморській розваговій підміській оселі — на Коні Айленд. Газети вмістили попереднього тижня фотознімку, представляючи високих міських урядовців з лопатами в руках, що мають викопати яму під перші підвалини будови. При цій нагоді преса пригадала, що давніший акваріюм був приміщений в нюйоркському парку Баттері, на самому кінці Мангаттану. Його перенесли тимчасово до зоологічного парку в Бронкс, коли парк Баттері треба було використати на збудування доїзду до славного тепер підводного тунелю, що веде з Мангаттену до Бруклина, коли будували шлях для розселення великого міста на випадок необхідности.

Згадка про акваріюм могла б бути місцевою справою, якби не часи, в яких людство прослідкує „небо й землю" для підшукання нових способів прохарчування, а при допомозі батископів опускається на найглибші морські глибини, щоб й там знайти якісь засоби для прожитку. Ось з Ванкуверу, у канадійській провінції Брітіш Колумбія, сповіщають про перший з'їзд Міжнародної Північно-Тихоокеанської Рибної Комісії, на якому федеральний міністер рибальства, Джеймс Сінклер попередив делеґатів, що харчові морські ресурси стануть колись ключем до перетривання людства.

Сінклер твердив, що вже тепер мільйони людей не відживляються як слід і що пропорціонально тільки невелика частина поверхні землі може продукувати харчі. Море, твердив міністер, неначе ліси, що їх треба охороняти, бо вони не є невичерпні. З цих причин твориться міжнародні комісії для охорони рибного стану.

Щодо Канади, то вона, як запевняв міністер, зберегла досі свій рибний стан до такої міри, що могтиме мати безперервне „живо". Останній риболовний сезон приніс найбільший улов в історії на обидвох узбережжях, а це було вислідом науково веденої контролі, доброї охоронної служби і сумлінного додержування рибалками риболовних правил.

На з'їзді обговорено також недостатню охорону риби іншими країнами, які дозволяють беззастережно експлуатувати рибний стан навіть поза своїми територіяльними морськими границями, для охорони яких немає якихось певних міжнародних правил. З цієї причини Об'єднані Нації досліджують тепер цю справу, щоб устійнити засади для означення територіяльних вод.

Поки це буде точно з'ясоване, З'єдинені Держави Америки, Канада й Японія створили згадану Міжнародну Північно-Тихоокеанську Комісію для вивчення руху риб і їхнього способу життя, головно в Північному Пацифіку і в Верінговому морі. За пляном комісії ЗДА матимуть 2-5 кораблів для морських дослідів на згаданих водах, які ще в поточнім році прослідять „ярликування" риби й методи її збереження з уваги на температуру і якість морської води. Ці розшуки будуть ведені під наглядом Рибної Дослідчої Служби Вашинґтонського Університету.

Оці вісті з нарад міжнародної комісії доповнює директор нюйоркського акваріюму, Христофор Ковтс. Стараючись доповнити давню збірку акваріюму новими експонатами, він розгорнув енерґійне пошукування рідкісних риб на східньому побережжі Америки над Атлантійським океаном, на просторі від Кійс, на Флориді, до Лабрадору, в Канаді. Одначе після зменшення нюйоркського акваріюму впродовж останніх десяти років, рибалки, що займалися ловлею, повмирали, і забракло досвідчених рибалок-робітників. Вони знали, яка риба може жити в солоній воді коло цього, а яка коло того берега. Морська вода мусить бути для риби пристосована й риба звикає від народження до „своєї" води. Морська вода — це не однакова „солона" вода, в якій розпущені різнородні мінерали, і риба, перенесена з однієї околиці в другу, гине. Теж дуже важлива температура води, і досвідчений рибалка знає це дуже добре, якщо хоче постачати рибу живою до акваріюму чи до інших місць.

Всі ці справи має вивчити практично керівник акваріюму й науковці, що з ним співпрацюють, і дати свої поради міжнародній комісії, що придумує способи зберігання рибного стану на територіяльних і екстериторіяльних водах.

ДЕЯКІ ЧИСЛА ПРО АМЕРИКАНСЬКУ ПРЕСУ

Ню Йорк, Н. Й. — Деякі читачі української преси в ЗДА висловлюють невдоволення з наших часописів, коли порівнюють їх з англомовними виданнями. Для них подаємо деякі числа про англомовні магазини в ЗДА. „Лайф" друкується в 5,615,075 примірниках (це пересічне число від січня до червня цього року), а за оголошення цей журнал мав цього року прибутків (від січня до вересня) 80,457,420 долярів. „Сатердей Івнінґ Пост" друкувався в 4,597,987 примірн., а з оголошень мав 56,866,937 долярів. „Лейдіс Говм Джернал" — 4,876,551 примірн. і 13,926,082 доляри за оголошення; „Лук" — 3,868,394 примірники і — 17,434,814 долярів за оголошення; „Нюзвік" — 11,272,225 долярів за оголошення; „Тайм" — 25,773,053 доляри за оголошення; „Беттер Говм енд Гарденс" — 4,044,335 примірників і 17,692,714 долярів за оголошення і т. д. Між десятьма найбільш поширеними магазинами найменше примірників друкує „Вумено Дей" — 3,744,778 примірників, а найменше за оголошення має „Гуд Гавскіпінґ", бо тільки ... 10,389,564 доляри... Чи можна робити порівняння чужомовних видань із цими магазинами, друкованими англійською мовою? Нехай кожний читач відповість собі сам.

НАША ХАРИТАТИВНА АКЦІЯ

(Матеріяли з річних нарад Дирекційної Ради ЗУАДК)

(12)

Далі предсідник дав слово екзекутивному директорові для виснення справи закиду європейському директорові Радикові відносно згогадної відмови допомоги літньому таборові СУМ. Д-р В. Ґалан пояснив справу, доводячи спростуванням самого дир. Радика, що він не відмовляв допомоги у харчах і готов її кожночасно був дати. [...]ову ж грошових фондів на цю ціль він не мав. Відчитано теж листа від СУМ'у в цій справі та відповідь Екзекутиви на цей лист. Пані Лозоцька подала від себе, що особисто чула, як на зборах публічно дир. Радик заперечив, немовби він відмовився дати СУМ допомогу, бо „це бандерівська організація". Це звичайна видумка і дир. Радик не міг того сказати. Ставлення української еміґраційної громади до дир. Радика наскрізь позитивне.

Дирекційна Рада прийняла звідомлення про справу до відома і, вислухавши вияснень, ствердила, що це — не громадський спосіб полагоджування справ через наклепи у пресі. В кожній громадській справі треба перш за все віднестись до відповідальних органів відповідної організації.

В перерві між дискусією виступив із короткою промовою про працю Адміністратора нового переселенчого закону РРА 1953 заступник Адміністратора цього закону п. Антін Мікочі. Він подав подробиці про працю для нового переселення, даючи членам Дирекції повний образ теж їх завдань.

Після відходу п. Мікочі предсідник попросив члена Дирекційної Ради адвоката Романа Смука поділитись із Радою своїми увагами до судової справи Петра Вальківця, новоприбулого, який мав неточності у своїх документах. Адвокат Смук, як оборонець Вальківця, подав подробиці про справу, як теж і відомості про створення окремого Комітету для оборони Вальківця. Ціль цього Комітету боронити не лише Вальківця, але теж і тих всіх, які мають подібні неточності в документах. Всі ці люди живуть у страху, вони не мають довір'я і тому самі зорганізували свій комітет, бо краще себе разом розуміють. В цій справі висловилось кілька членів дирекції.

Порушено ще справи дитячих садків, пересилки пакетів, інформацій для преси, продажу дому в Парижі. В цих справах подавали вияснення члени Екзекутиви, головно екзекутивний директор.

Після скінчення дискусії, на пропозицію Романа Карбівника, Дирекційна Рада висловила признання всім урядовцям за працю і прийняла та одобрила всі звіти. Окремо подав звіт із праці Редакційної Комісії для виготовлення ювілейної книги ЗУАДК Остап Тарнавський. Він подав, що книга виготовлена і потребує остаточного редакційного опрацювання для друку. Книга заплянована на 320 сторінок, в ній подана історія постання ЗУАДК і весь перебіг діяльности ЗУАДКомітету за десять років. Вона буде багато ілюстрована. До редакційної Комісії належать: д-р Володимир Ґалан (голова), Остап Тарнавський (секретар), д-р Лука Мишуга, д-р Матвій Стахів, ред. Іван Кедрин-Рудницький, ред. А. Драган і ред. Іван Керницький.

Відносно книги Дирекційна Рада уповноважила Екзекутиву винести рішення про тираж і кошти друку.

Дирекційна Рада уповноважила також Екзекутиву перевести справу організації літніх осель і перебрати для цієї цілі військові бараки.

На закінчення Дирекційна Рада прийняла одноголосно такі постанови:

Вислухавши звіту Екзекутиви про працю ЗУАДКомітету за минулий (діливий) рік, Дирекційна Рада ЗУАДКомітету стверджує:

1) Злучений Український Американський Допомоговий Комітет, як визнана урядом самостійна українська американська харитативна установа, переведе теж акцію переселення на основі нового переселенчого закону, так званого Акту Допомоги Втікачам (РРА — 1953).

2) Майбутня праця ЗУАДКомітету повинна бути ведена по випрацьованій уже впродовж років лінії допомоги перш за все українській еміґрації, а саме:

а) шляхом переселення і поселення в країнах поселення,
б) шляхом правної охорони українських еміґрантів у країнах теперішнього їх поселення, як теж допомоги врости в економічне життя цих країн,
г) шляхом матеріяльної допомоги всім тим, які, з уваги на стан здоров'я, вік, чи зовнішні обставини, цієї допомоги потребують.

3) У своїй майбутній праці ЗУАДКомітет поставить головну увагу на розбудову Української Суспільної Служби, головно в таких видах:

а) організація дитячих садків і літніх осель для дітей,
б) організація дому для старших віком українців,
в) пропаґанда ідей Суспільної Служби та видання літератури з цієї ділянки.

4) Дирекційна Рада ЗУАДКомітету звертається до загалу українського американського громадянства з гарячим закликом фінансово підтримати гуманітарну діяльність ЗУАДКомітету, що діє на користь всьому українському суспільству, у формі:

а) членських вкладок, апелюючи при тому до всіх ставати членами ЗУАДКомітету, чи то дійсними (організації), чи спомагаючими (окремі особи),
б) пожертв, головно ювілейного датку з нагоди десятиріччя існування ЗУАДКомітету,
в) переведення збірок Коляди і Писанки у всіх громадах, де скупчується українське населення,
г) звороту коштів переселення всіми тими, які прибули заходами ЗУАДКомітету і дотепер ще не повернули оплачених за їх переїзд коштів. (Таких боржників має ЗУАДКомітет ще з 1949 року).

5) Дирекційна Рада ЗУАДКомітету стверджує, що ЗУАДКомітет міг виконати дотеперішні свої завдання завдяки співпраці широких патріотичних кол нашого суспільства і закликає знову ж усе наше патріотичне суспільство до співпраці.

(Кінець)

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Підготова до великого „Свята Подяки".

Ідею українського „Свята Подяки" видвигнула ще перед двома роками Централя „Самопомочі" в Ню Йорку, щоб подякувати американському урядові, американським та українським переселенчим організаціям взагалі та поодиноким спонзорам за спровадження нових імігрантів та улегшення їм побуту на новій землі і таке свято влаштувала. Відтак влаштували його деякі Відділи „Самопомочі" враз з іншими організаціями.

Беручи під увагу, що почавши від 1949 р. почала приїжджати велика скількість нових імігрантів та що цього року кількасот з них у Филаделфії одержують американське громадянство, Управа „Самопомочі" виступила з ініціятивою влаштування „Свята Подяки", щоб з одного боку подякувати американському урядові, урядовим установам та організаціям за допомогу в переселенні і поборенні початкових труднощів, та всім українським установам, організаціям і поодиноким громадянам з-поміж старої іміграції та тут роджених українців, а з другого боку нав'язати безпосередній контакт з американськими установами та організаціями.

Запрошено до співпраці всі місцеві організації нових імігрантів і на спільну нараду в дні 29 вересня б. р. явилися представники 18-ти організацій, які одобрили плян Управи „Самопомочі" влаштувати „Свято Подяки" в дні 21 листопада б. р. (день Св. Михаїла) у великій залі Українського Горожанського Клюбу, утворили ширший Комітет для влаштування свята з 7-ох осіб, а Управі „Самопомочі" доручили технічну підготовку свята, обіцяючи поміч та співпрацю.

Вирішено влаштувати величавий бенкет, а відтак концерт для учасників бенкету при співучасти хору „Кобзар", діт. балету під проводом прімабалерини п. Переяславець, дитячого хору, Пластової оркестри, та танцювального гуртка „СУМА", та бандуристів під проводом п. Ст. Ганушевського.

Постановлено запросити представників різнородних американських організацій та установ, головно виховного та суспільно - харитативного характеру, представників преси, радія і телевізії, список яких опрацював дуже докладно Інтернаціональний Інститут, з яким „Самопоміч" співпрацює — разом майже 10 осіб.

Понадто вирішено запросити представників всіх організацій давніх імігрантів, всіх місцевих священиків, всіх активних і визначніших давніх імігрантів, та тут роджених українців, представників сусідніх місцевостей, представників інших національностей, та представників всіх організацій нових імігрантів і численних спонзорів, що підписали більшу кількість ашурансів, разом около 300 осіб.

Покликано до життя Комітет Пань для влаштування бенкету, зложений з 32 запрошених пань, якими погодилася кермувати п. Анна Сивуляк, відома діячка з-поміж старої іміграції, та комітет влаштування концерту.

Імпреза ця викликає велике заінтересування серед загалу зорганізованого громадянства, поодинокі організації працюють над тим, щоб якнайбільше їх активних членів взяло участь у тій імпрезі. Поодинокі громадяни пригадують собі своїх спонзорів та дбають, щоб вони були на тій імпрезі, щоб їм подякувати за добро, а всі Комітети інтензивно працюють, щоб належно підготовити цю репрезентативну імпрезу, цей іспит зрілости нової іміграції. Вступ лише за запрошеннями, які можна одержати в організаціях та в канцелярії „Самопомочі".

Прес. референт Комітету.

Клівленд, Огайо

Солодке АРО.

Хто знає громадсько - політичне життя нашого міста, може „зробити великі очі": невже може бути щось солодке в Клівленді? Ніяке, кисле, терпке — але солодке?...

Отже, не помилка, Дорогі Читачі: таки солодко в Клівленді стало! І то не від якоїсь консолідації, ні від жадної маніфестації — тільки від першої на цьому континенті української фабрики цукорків, АРО.

Назва — комбінація початкових літер з імен співвласників, що покликали фабрику до життя й продукції Антін Рощаковський, Роман Стахур і Осип Диба.

В фабриці продукуються: шоколядки (помадки) европейського смаку, різного роду цукорки (начинені овочами, горіхами й інші), карамельки і т. д., і т. д. Спеціяльність: непідробленого вигляду й смаку крайовий нуґат.

На полицях клівлендських крамниць уже появилися естетично виконані коробочки, з вишиваною шарфою й написом (латинкою): АРО. Тепер черга за нашими покупцями, щоб вироби нової фірми знайшлися в усіх наших крамницях Америки й Канади, та й загалом у всіх крамницях, куди заходить український покупець. З патріотизму? — Ні, насамперед тому, що вироби АРО кращі й здоровші інших. Патріотизм у бизнесі хай іде як вислідна доброго товару. Співвласники АРО, наприклад, цілком не починають з патріотизму, хоч знають, що солодке ліпить і твердо вірять, що їхні солодощі в великій мірі усунуть кислий, терпкий і гіркий смаки з нашого організованого життя, та врешті доведуть до загальної консолідації. А вже напевно, до загальної консолодації...

оНо

WOMEN'S 31st ANNUAL INTERNATIONAL EXPOSITION

Понад 200 виставок.
Сценічні програми.
Від сьогодні до неділі 7-го листопада.
Щоденно від полудня до 11 р.н.
Вхід 90¢ плюс текс
71st REGIMENT ARMORY
34th St., & Park Ave. N.Y.C.
Огляньте Українську Виставку.

Книжка про Львів в англійській мові

Від певного часу на сторінках польської преси іде завзята пропаґанда в справі видання книжки англійською мовою про Львів, що її написала француженка, польонофілька, Роза Бейлі, учителька літератури в Парижі. Польська політична еміграція прив'язує до появи цієї книжки, яка матиме заголовок „Львув сен вузваля", багато світлин і 400 сторінок друку — таке велике значення, що аж проголошено загальну мобілізацію передплат та пожертв на видання цієї книжки.

У відозві т. зв. „Кола львовян і мєшканьцув Малопольскі Всходнєй" сказано: „Книжка про Львів написана визначною француженкою Розою Бейлі в англійській мові. Призначена для ЗДА і Великої Британії, ця книжка з численними ілюстраціями дуже потрібна і буде тішитися великим успіхом в колах американських і взагалі англосаксонських. В ній будуть виложені скомпліковані проблеми наших східних кордонів з усією ясністю французького ума. На кошти появи цієї книжки численні польські установи і приватні особи склали вже багато пожертв".

Ми, українці, добре пам'ятаємо ворожі до нас виступи п. Рози Бейлі з приводу наших визвольних змагань, зокрема, під час боїв з поляками в 1918 році за наш Княжий Город Львів, і запевняємо її, що теперішні її виступи проти нас будуть гідно і з повною силою відбиті. Княжий Город Львів і Західні Українські Землі вже не будуть ніколи польськими колоніями!

Минулого року появилося з нагоди 700-ліття Львова кілька праць, як: „Наш Львів" — видання „Червоної Калини", „Сучасний Львів" — видання „Говерля", „Дас Украініше Лємберг" — видання Г. Прокопчука в Мюнхені.

„Інститут Дослідів Польських Відносин", знаючи небезпеку появи псевдонаукових творів польських авторів останніх років, які тенденційно і неправдиво інформують англосаксонський світ про український народ, його минуле та його визвольні змагання, вирішив видати в якнайскоршому часі книжку про Львів в англійській мові. В опрацюванні цієї пропам'ятної книжки візьмуть участь визначні українські вчені, історики і публіцисти. Про створення редакційної та фінансової комісії буде повідомлено в пресі окремим звідомленням.

Початок у зложенні пожертв зробили бувші Українські Січові Стрільці, які колись у листопаді 1918 року із зброєю в руках боронили Львів проти польської навали. Дня 2-го жовтня ц. р., під час Сходин Коша УСС в Ню Йорку, зложили пожертви наступні б. УСС-и: д-р мед. В. Білозор, Гандзя Дмитерко-Ратич, М. Гальчак, д-р Я. Гриневич, д-р Никифоряк, І. Полянський, д-р М. Рабій, А. Мороз, д-р О. Стеткевич, М. Турчин, Ж. Олексин, д-р І. Подюк, М. Гузар, дир. П. Постолюк, В. Гірняк, д-р Г. Ничка, сот. П. Зілинський, д-р О. С. Котик, д-р В. Калина. Вище названі кличуть усі братні вояцькі організації складати пожертви на видання книжки про Львів в англійській мові. Зокрема, Інститут Дослідів Польських Відносин" закликає всі наші установи, організації, підприємства, поодинокі особи складати пожертви на вище означену ціль. Справа важлива і пильна! Чином засвідчімо, що ми є амбасадорами української справи у вільному світі.

Інститут Дослідів Польських Відносин в Ню Йорку.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою добровільну доплату до передплати „Свободи" та свою пожертву на фонд дитячого журнала „Веселка".

СПИСОК Ч. 24.

М. Литвин, Ньюарк	$15
Укр. Кат. Парафія, Лудлов	10
В. Семенина, Гемптон	5
Н. Гнатик, Бофало	5
П. Савка, Ніксон Сіті	5
М. Гузар, Ню Йорк	3
Т. Онуфрик, Лонг Айл. С.	3
І. Тимчишин, Чізгольм	3
В. Петришин, Рачестер	2
Н. Ярош, Торонто	2
О. Наконечна, Монтреал	2
Д-р В. Тимкевич, Фила.	2
С. Грубий, Монтреал	2
М. Дацюк, Торонто	2
І. Драган, Ню Йорк	2
І. Данчак, Шікаґо	2
Я. Клодніцький, Ню Йорк	2
В. Костюк, Фила.	2
М. Кипик, Клівленд	2
Р. Михалів, Бофало	2
Д. Мушинський, Дітройт	2
Т. Чорній, Балтімор	2
А. Нагірний, Бруклин	2
Л. Кіш, Бруклин	2
В. Хоптяний, Фила.	2
Н. Претика, Фар Ракавей	2
М. Муха, Мінеаполіс	2
О. Горохівська, Монтебело	2
М. Хамуляк, Дірборн	2
Т. Скуповський, Мілфорд	2
К. Бульвап, Пон'ґаван	2
Я. Іваськів, Ірвінґтон	2
С. Борис, Фила.	2
Г. Куць, Вест Гейвен	2
М. Хитра, Елизабет	2
М. Костів, Елизабет	2
В. Гриб, Гаммонд	2
М. Залуцький, Гаммонд	2
О. Мізюк, Трентон	2
С. Ждан, Дітройт	2
М. Лопушанський, Дітройт	2
К. Гош, Фила.	2
А. Мицьо	2
Д-р В. Процик, Шікаґо	2
І. Бурлай, Трентон	2
Г. Шеретюк, Бостон	2
Д-р О. Рижій, Клівленд	2
С. Зеленюх, Клівленд	2
М. Шатинський, Шікаґо	2
М. Стройник, Ньюарк	2
С. Мацьків, Ірвінґтон	2
Н. Карачевська, Йонкерс	2
С. Стиран, Пітсфілд	2
Я. Ткач, Ірвінґтон	2
В. Оренчук, Лудлов	2
С. Михайлишин, Лудлов	2
І. Глушевський, "	2
І. Прусак, Рапоке	1.25
А. Поплавський, Лудлов	1
В. Фіцик, "	1
П. Лесишин, "	1
Е. Гамиляк "	1
М. Гнатів, "	1
М. Дейняк, "	1
В. Босик, "	1
А. Курта, "	1
С. Яців, "	1
А. Жовта, "	1
Т. Гнатів, "	1
О. Д. Кульматицький "	1
В. Глушевський, "	1
Т. Глушевська "	1
І. Чорнобай,	1
Ю. Цибрівський,	1
О. Кисілевська, Ірвінґтон,	1
П. Борисюк, Бостон	1
Л. Островський, Клівленд	1
І. Злиденний, Сиракюз	1
М. Костишок, Річмонд	1
М. Вохонюк, Береа	1
В. Кушик, Гентревк	1
А. Осачо, С. Ривер	1
В. Турчиновський, Шікаґо	1
Дрібні, Лудлов	75 цнт.
Разом	$ 174.00
Раніше проголошено	6,325.11
Разом вплинуло на фонд „Веселки".	$6,499.11

В цьому списку включені імена жертводавців і загальна сума $32.75, збірку яких перевели учениці доповнюючої школи в Лудлов, Масс.: Іванна Глушевська, Роксана Оренчук і С. Гамиляк.

ПОЛІТВ'ЯЗНІ ОБВИНУВАЧУЮТЬ МОСКВУ ПЕРЕД О. Н.

В пресі вже повідомлялося, що Делеґація А. У. П. В. (Асоціяція кол. Українських Політв'язнів) в ЗДА мала прийняття у Пом. Генерального Секретаря О. Н. д-ра Вільяма Ейґар, та в Місії ЗДА до О. Н., в справі рабської праці та заподіяного Москвою народовбивства на Україні. Найстрашніші злочини Москви були подані делеґацією в спеціяльно виготовленім меморандумі на ім'я Ген. Секр. О. Н. п. Даґ Гамершілда. В меморандумі кол. українські політв'язні совєтських концтаборів і тюрем, разом з утікачами з-під совєтів, підняли обвинувачення проти Москви перед О. Н. за заподіяні нею злочини терору і народовбивства над українським народом.

Тепер, в наслідок цих заходів, на ім'я голови АУПВ та голови делеґації надійшов лист-відповідь, підписаний головою Дівізіон оф Гюмен Райтс в О. Н. п. Еґон Ренпопен-Верґаймер, в якому м. і. говориться, що обвинувачення буде розглянене згідно з процедурою О. Н. в таких випадках, яка включає теж передачу копії обвинувачення совєтському представникові.

І. Ш.

З наших буднів

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА"

Йосип Гірняк є, безперечно, неперевершений актор, але в одному я його перевершив: сам він признався, що за сорок років своєї акторської кар'єри, він ще ні разу не заграв ролі Возьного в „Наталці", — аж заграє її в найближчу неділю, у Филаделфії.

А я, прошу панства, знаєте коли ще грав цю ролю в нашому аматорському кружку при читальні „Просвіта"?.. Ще в 1932-му році! І то де: в млині!.. І з якими сценічними ефектами!..

На тому, очевидно, не кінець, що я виконував цю ролю, бо крім того я ще був режисером, суфлером, диригентом, декоратором та інспектором сцени — як пан Змий. Вистава йшла в пляні фамілійному: одна моя сестра була за Наталку, друга (вісім років молодша) грала ролю Терпелихи, один з дядьків був за Миколу, а шваґро грав ролю Петра.

Мій шваґерко був хлопець рослий, співав доволі голосно і ролю визубрив напам'ять, але з одною реплікою мав клопіт: замість казати до Наталки, в 3-ій дії: „Я для тебе оставив Полтаву" — він казав: „Я для тебе поставив Полтаву!" Скільки я не намолився коло нього на пробах — нічого не вийшло. Поставив та й поставив. Такий, бачите, впертий будівничий.

Натомість мій партнер — Виборний, той був актор! Правда, що ролі ніколи не знав, але надробляв, пробачте за слово, ротом. Рот був у нього капітальний, від уха до вуха, і як його роззявив на сцені на всю бездонну ширінь — тоді вже для публіки ніхто більше не існував, крім нього. Фурори робив на сцені!

Вистави йшли, як уже було сказано, у винайманому млині, в під час вистави, очевидно, всі камені спочивали. Шлюза була заставлена, колесо стояло тихо.

Ось іде прем'єра „Наталки". При великому аплявзі публіки пройшла перша дія, граємо другу. На сцені — моя сестра — Наталка, згідно з текстом п'єси, ломить руки і співає сумовиту пісню:

„Чого ж вода каламутна,
чи не хвиля збила..."

І в тій хвилині чую надворі страшний шум! Задудніла вода в кориті, пустила в рух колеса! Колесо клекоче, вода шумить, цілий млин здригається... Актори — на сцені і за сценою завмерли. Чую — хтось з перших рядів публіки говорить:

— Ой, видно, що вода каламутна, коли так гуде...

Що ж трапилось: хлопці-збиточники, яких впорядчик не хотів пустити без квитків до „театру", помстилися в той спосіб, що відсунули шлюзу і пустили воду на млинське колесо. Такі „сценічні ефекти" робили нам ще кілька разів, під час представлення. Та найцікавіше те, що більшість публіки думала, що це таки справді ефекти, що так „стоїть у підручнику"...

Як людина скромна, не хочу тут розписуватись про власні успіхи в ролі Возьного, все ж таки згадаю, що панночки зі Львова, перебуваючи тоді на вакаціях в о. декана, казали, що я був „захоплюючий" в цій ролі! Розуміється, я не хочу себе рівняти до Йосипа Йосиповича, якого побачимо 28-го листопада і в Ню Йорку.

Одне є певне: таких „сценічних ефектів", як я мав у млині, він напевно не буде мати! І пан Змий тут нічого не поможе...

Ікер.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Ділимося сумною вісткою, що дня 28. жовтня 1954 р., по короткій і тяжкій недузі, в м. Трентоні помер наш найдорожчий Муж, Батько і Дідусь на 61 р. свого життя

бувший сотник УНР

бл. п. ЛОНҐІН КОЗАР

про що зі смутком сповіщаємо нашу Рідню, Друзів і Знайомих.

Похорон відбувся в суботу, 30. жовтня, на укр. православному цвинтарі в м. Трентоні.

Горем прибиті:
ОЛЬГА — дружина
АНАТОЛЬ — син з дружиною Галиною
ОЛЕҐ — син з дружиною Лідою
ЮРІЙ-ЛЮБОМИР — внук, КОЗАРІ

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

ГОСПОДИНЯ.
Спання у власній кімнаті з лазничкою і T.V. Опіка над дітьми. Всі електричні прряди. Добра платня. Приємна домашня атмосфера. Телеф. collect:
Scarsdale 3-6916

БУФЕТНИЦЯ
Досвідчена. Стала праця.
Голоситись:
FORT'S BAR
657 Manhattan Ave., Brooklyn
Phone EVergreen 9-9420
(Ask for JOE)

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

НАКЛАДАЧІ ПІДЛОГ
½" готові деревяні кістки (тверда маса). Голоситись повинні тільки досвідч. 6¼ c. per square foot. WOodlawn 3-5896, Camden, N. J. Телеф. по 7 веч. і у неділі reverse charge. Job Wilmington, Delavare.

ПОТРІБНО ПАЛЯЧА з ЛАЙСЕНСОМ І СТОРОЖА
Голоситись:
ST. ANTHONY'S GUILD
508 Marshall Street
Paterson, N. J.
Згол. до R. Wilkinson

1-ШОКЛЯСНІ МАШИНІСТИ
1-ШОКЛЯСНІ МЛИНАРІ
На денну або нічну зміну. Надчисельні години і компанійні користі. Голоситись:
FRANK W. EGAN & CO.
133 LINCOLN BLVD.
BOUND BROOK, N. J.

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ
лікарська канцелярія.
3 великі кімнати, поміркований рент. Добре положення — в серці української дільниці, найбільшої в тім місті.
2221 Professor Ave., Cleveland 13, Ohio. — H. C. Cole.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ
на
1955 РІК
Релігійні, Світські
Ціна 35 цт.
Патріотичні
(Франко -Шевченко — пара)
Ціна 50 цт. за кожний.
Замовлення слати на адресу
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J.

РЯТУЙТЕ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ Й РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НИХ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ"! ПОШЛІТЬ СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ ТА СВОЮ ПОЖЕРТВУ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

ПРО НЕРВИ ТА БОЛІ й терпіння мускулів

Якщо ви терпіли колись на страшні болі нервів, які вертять і рвуть вас; якщо ви палія божевільні від нещасних болів мускулів; якщо ви дали би все, щоб дістати поміч проти тих болів і мук, які роблять вас калікою, — то поцікавтеся і послухайте дещо про лік АНТРО.

Лікарські звідомлення вказують, що та чудесна назва швидко облегшує болі від різних нервових недуг, як запалення зв'язок між мускулями, плечей, рук і ніг, або від понатяганих мускулів. Користувачі захоплено висловлюються про знамениту поміч, яку вони дістали, іноколи від першого невеликого дозування.

Не терпіть даром другий день тортурів, тільки спробуйте АНТРО. Можете легко дістати цей лік поштою, написавши до KINGSLY CO., Dept. 13, Box 415 Peekskill, N. Y. Щоб мати певність, напишіть своє призвище й адресу друкованим письмом на обороті коверти. Отримаєте достатню скількість відворотною поштою, за яку заплатите листоноші тільки $3.00 плюс COD оплата. Зробіть це тепер, поки можете ще дістати АНТРО.

Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Стейт ......

ПОСАДА ДЯКА

УКРАЇНСЬКА ПАРАФІЯ В ШІКАГО
пошукує православного диригента-дяка. Є помешкання на 3 неумебльовані кімнати з ванною, з опалом та оплаченим телефоном. Околиця гарна й люди не вимагаючі. Важно, щоб диригент-дяк знав читати по англійськи. Прошу писати на адресу пароха: Rev. Orest Kulick, 9211 S. Avalon Ave., Chicago 19, Illinois.

Business Opportunity

ПРОДАЄТЬСЯ WINDOW CLEANING ROUTE
для 3-4 мужчин. Продається все або частинно. Добре поставлене підприємство понад 30 р. Зацікавлені пишіть:
THOMAS MOHONEY
2251 Broadway, New York, N. Y.

REAL ESTATE

REAL ESTATE MIAMI, FLORIDA
Коли ви бажаєте замешкати у прекрасній Флориді — краю квітів, тепла і здоров'я а потребуєте помочі щодо кулення дому, або площі на будову дому, прошу удатись до Петра Бедзіс, український репрезентант.
PETER BEDZIS
8284 N. E. 3rd Avenue
Miami 38, Florida

BELLMORE, L. I.
Солідно збудов. відокремлений 7-кімнатний дім, 4 спальні, 1½ лазнички, 2 закриті веранди. Подвійний гараж, Квітник, Алюм. окор. сітки. Інші особливості. 5 вироб. площ. Близ шкіл, склепів і комун. Чудове купно, тільки за $14,990. Телеф. власника: SU 1-6871

Tel. 82-4113
Mrs. MaryK. Sinak
The only Slovak
REG. REAL ESTATE BROKER IN MIAMI.
Доми від $8,000 й більше
Подвійні від $14,900 й більше.
Якщо будете в Маямі, зайдіть до нас.
726 SO. MIAMI AVENUE, Miami, Florida

Marine Park Section — Brooklyn
Напів-відокрем. мур. 6-кімн. дім, викінч. підвал (3 спальні), нах. лазничка. Модер. олив. огрів. гараж. Алюм. ок. сітки і венец. заслони й багато особл. Добра дільниця, бл. шкіл, склепів і комунік. Дійсне купно тільки за $22,500. Телеф. власника:
NI 5-6788

Flatbush (Marine Park) Brooklyn
Напів-відокрем. 1-род. дім. 7 кімнат, пов. підвал. Модерні удогіднення. Приват в'їзд, охор. сітки, венец. заслони й інш. Олив. огрів. Площа 28x100, огорожа. Мешк. дільниця. Вл. шкіл, склепів і комунікацій. G.I. 4% Mtgs. $13,500. Call owner:
Dewey 2-7022

FAR ROCKAWAY WAVECREST
НОВІ 2-РОДИННІ МУРОВАНІ ДОМИ
$24,990
1-ий поверх 5 кімнат
2-гий поверх 3½ кімнати
3-разове обтинкування.
Огрівання гаряч. водою.
25-16 to 20 Beach Channel Dr. (25 St.)
FA 7-1154

2-РОДИННИЙ ДІМ-МОДЕЛЬ
Sigmund Lehrer, будівничий, покаже Вам модель 2-родин. домів при Beach Channel Drive and 25th St., Far Rockaway. 3½ і 5 кімнатні мешкання по $24,990.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В СВОБОДІ!

MISCELLANEOUS

ДОВІРОЧНО! — УВАГА! ВЛАСНИКИ BAR & GRILL
Чи Ви потребуєте готівки $100—$500. Ми не є Loan Co. Якщо Ви маєте влаштування бари телефонуйте до нас FL 4-8796 або P. O. Box 176, New Hyde Park, N. Y.

MISCELLANEOUS

CARMEN'S BOARDING HOME
ДІМ ДЛЯ СТАРШИХ ЖІНОК.
Дім, який Вам подобається. Найкращі харчі — телевізія — радіо — чудовий город.
Зайдіть або телефонуйте:
107 HALEDON AVENUE, PATERSON, N. J.
LAmbert 5-3363

УВАГА, БУДІВНИЧІ І ВЛАСНИКИ ДОМІВ!
ВІДНОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР...
Наша спеціяльність: всі роди загального домашнього будівництва. Приймаємо праці на • алюмінійові обрамування • покриття дахів і шінґлями • внутрішнє і зовнішнє малювання • інсталяція огрівання • охоронні двері і вікна по знижених цінах. — Даром кошториси. без завдатку — сплати на 3 роки.
Call: CH. 9-3282 up to 5 p.m. or CH. 7-7738 after 5 p.m.
SIATTA SALES
116 FRENCH STREET, NEW BRUNSWICK

GEFRO SUPPLY, INC.
„Понад 100 років досвіду на нашій службі"
"GENERAL SUPPLIES TO ALL TRADES"
Hardware, Builders, Plumbers, Contractors, Steamfitters, Roofers, Tinsmiths
5908 Bergenline Avenue
West New York, N. J.
Phone UNion 7-1600
ЩАДІТЬ НА ЧАСІ — ЗАЙДІТЬ ПЕРШЕ ДО GEFRO
Marine, Painters, Janitors, Industrial, Electrical, Boilers, Stoves

ЗА НАЙКРАЩОЮ ЯКІСТЮ КУХОННИХ МЕБЛІВ І ЇДАЛЕНЬ

з виритого заліза, дерева і хрому
зайдіть до
POWERS FURNITURE CO.
667 Manhattan Avenue,
Brooklyn, N. Y.
AUTHORIZED AMERICAN KITCHEN DEALER
EV. 3-1122

Ми 25 років провадимо гуртову торгівлю
РОБІТНІ ФУТЕР.
Ми продаємо тепер різного рода футра приватним покупцям по ГУРТОВИХ ЦІНАХ.
НАПРАВЛЯЄМО І ПЕРЕРОБЛЮЄМО СТАРІ ФУТРА.
Зайдіть, самі переконаєтеся. Без зобов'язань купна.
SIDNEY ELOVITZ, INC.
145 West 28th Street New York 1, N. Y.
Відкрито щоденно від 9 A.M. до 7 P.M. за виїмком неділь.

Business Opportunity

ҐРОСЕРНЯ
Повне влаштування. Доб. бизнес. положення. Тижн. оборот понад $1,100. Можна легко побільшити. Власник продає цю бизнес. нагоду по д. умір. ціні. Зайдіть до власника:
4601 Skillman Ave., Sunnyside, L.I.
Phone ST 4-4872

САЛЬОН КРАСИ
Добре поставлений бизнес. Повне влаштування. Визнес. положення, прихід. Власник відходить, продає по д. умір ціні. (Догідні сплати, мало готівки). Зайдіть до власника:
724 Saratoga Ave., Brooklyn
or phone business daily till 6 P.M., Thur. & Fri. till 9 P.M. TW 6-6190 or DI 2-8524, home phone after 7 P.M.: EV 5-1755

ФРИЗІЄРНЯ.
Повне влаштування. 3 крісла. Положення Williamsberg. Низький рент, довгий винайм. Добрий прихід. Власник продає по дуже уміркованій ціні. Телефонуйте до власника:
EV 4-5554

DINER
65 ft. довгий. 2 приміщення. Нержавіюча сталь. Добрий бизнес. Продається з стратою за $14,000. Зайдіть до власника:
637 West 55th St., N. Y.C.
Tel. CO 5-9819

ВУЧЕРНЯ
Повне влашт. Визнес, полож. в Вруклині. Добре поставл. бизнес, низ. рент, доб. винайм. Власник виїжджає до Европи, продає по д. умір. ціні. Зайдіть до власника:
664 Manhattan Ave., B'klyn
Phone HA 9-4023

САЛЬОН КРАСИ
Повний виряд (3 wet booths, 2 chair, beauty bar). Добре биз. положення. Помір. рент, добр. винайм. Власник продає по д. умірк. ціні. (Закр. в нед. і понед.) Телеф. власника:
FO 4-9351

Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належитість (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.

NOW...YOU CAN HAVE A SMART
"Country Club" WEDDING in Central Park
Famous food, suave service, in beautiful, picture-windowed setting... in the heart of town yet "in the country!" Convenient to all transportation. Ample FREE PARKING right at the door. And so surprisingly modest in cost . . . FIXED PRICE!
FULL COURSE DINNER includes COCKTAIL, HALF ROAST CHICKEN, WEDDING CAKE, BOTTLE OF RYE AND SET-UPS ON EVERY TABLE, FLORAL DECORATIONS, GRATUITIES

COMPLETE $7.00 PER PERSON
PHONE BANQUET MANAGER SC 4-8100
TAVERN ON THE GREEN
In CENTRAL PARK W. 67th ST. Entrance
Open Nightly exc. Mon. for
DINNER • SUPPER • DANCING

YOU CAN STILL ENJOY THE CONVENIENCE OF AUTOMATIC HEAT
THIS WINTER
INSTALLATION OF A DEPENDABLE Thatcher TAKES ONLY A FEW HOURS!
Thatcher — Get Our Free Heating Estimate
CALL WO 8-2903
NO MONEY DOWN

Чистимо кожного рода ОГРІВАЛЬНІ печі
Регулюємо і відновлюємо **$12**

AIR CONDITIONING K&O HEATING
KETZENBERG & OLSEN
AVENEL, N.J.
WOODBRIDGE 8-2903

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Іст 8 вул., між 2-3 Евеню.)

має на складі великий вибір осінних і зимових КАПЕЛЮХІВ від $3.99 та більше. Маємо також великий вибір фільцових велюрових капелюхів найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах. Наші капелюхи солідно викінчені, найліпшої якости. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі МУЖЕСЬКОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні сорочки, знаної марки "JAYSON" від $1.99 вгору. Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: дощевики, парасолі, светери, краватки, шкарпетки, паски, і т.п.

Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — Говоримо по-українськи. — Слухайте наші оголошення по радіо-програмі п. Мельника кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, станція WHOM.

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятниці і суботи до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE (Іст 8. вул. Bet. 2-3 Ave.) NEW YORK, N. Y.

MISCELLANEOUS

„БАЛАЛАЙКА"
циганська музика, танці, ревії.
ПЕРШИЙ РАЗ В КАВАРНІ НА ЗАКІНЧЕННЯ ВЕЧОРА УКРАЇНСЬКА ПРОГРАМА.
Приємна весела атмосфера.
157 W. 56th St., (PL. 7-2334) New York City
2 нічні програми — 9 & 12 P.M. Оркестра щоденно від 7:30 P.M. під дирекцією GEORGE MOGLEF.
Виступають:
Olga Karpis — Volodia Lazzareff — Sonia Firsoff
Sasha Polenoff - M.C. — Elena Djury — Maria Pedorovska
Eugene Firsoff — Nickolai Grushko.
Славний український кухар — п. Талко.

ГОЛОВНА КВАТИРА ДЛЯ ВСІХ
ВАШ БУДИНОК ПОТРЕБУЄ:
Authorized Dealer for: • NATIONAL GYPSUM • U. S. GYPSUM • CELOTEX • JOHNS-MANVILLE • NU-WOOD • SAKRETE
CLEAR FIR GUTTER 4x6 55c lineal ft.
Для вигоди наших клієнтів ВІДЧИНЕНО І ПО НЕДІЛЯМ 9 ранку до 12 пол.
Уповажнений розподільник для • СТАНДАРТНИХ ДОМІВ • ГАРАЖІВ (самі рами)
Authorized Dealer for: • BROWN'S CEDAR • ANDERSON WINDOWS • WOODCO WINDOWS • RIDGE GARAGE DOORS
За всіми частинами дерев'яних будівель й інших будинків кличте
NEW JERSEY LUMBER and MILLWORK CO.
Member of the Middlesex County Lumbermen's Association
826 St. Georges Avenue. WDGE. 8-0414—0415
(Near Woodbridge Cloverleaf
"WE PRIZE YOUR GOOD WILL"

LADORIC MINES LIMITED
пропонує
600,000 уділів звичайних акцій по початковій ціні 50¢ ЗА УДІЛ
Через
DAGGETT SECURITIES, INC., Underwriter
45 Halsey St., Newark, N. J. . . . . . . MArket 4-9510
LADORIC MINES LIMITED, a Delaware corporation має 100% неподільного інтересу в 64 копальнях, що знаходяться в провінціях Quebec і Ontario, Канада. Активність копальняної компанії полягає на експлуатації і компанія шукає депозитів на уран, золото, мідь, нікель і кобальт.
Ці уділи пропонується тільки на пропозиційний листок, який можна дістати від DAGGETT SECURITIES, Inc.
Прошу присилати мені пропозиційний листок LADORIC MINES LIMITED.
Ім'я ....
Адреса ....
Місто .... Зона .... Стейт ....
Телефон ....

JALOUSIE LOUVRED WINDOWS
НЕ НАШЕ ПІДПРИЄМСТВО. Ми заінсталювали понад 100 веранд і "breezeways". Наша праця так солідно виконана, що покупці тільки хвалять нас. Ми даємо тільки першоякісний товар і виконання по задовільних цінах.
Охоронні вікна і двері — металеві й бамбусові меблі, Венецькі заслони, — Алюмінійові товари.
FRANCO inc. 535 Bergen Blvd., Ridgefield CL. 6-7009
Open 9 A. M. to 9 P. M.

БУДІВЕЛЬНИЙ МАТЕРІЯЛ
• CINDER BLOCKS • INSULATION • OVERHEAD DOORS • STEEL SASH (All Types)
• ROCK LATH • SHEET ROCK • ROOFING MATERIALS • FACE BRICKS (All Types)
Також... лопати, тачки, пачки на вапно, розгрівачі, комини, кахлі, різнородні рури, Pennsylvania синій камінь і Tennessee світляний камінь.
ВСІ ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ.
ALLEN & BUBENICK
STELTON ROAD NEW MARKET
Phones DU 2-8867 Days DU 2-6567 Evenings

TEMPO GIFT PARCELS
ПАКУНКИ-ДАРУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
З ОПЛАТОЮ ПЕРЕСИЛКИ.
Харчі, новий й уживаний одяг та ліки
TEMPO GIFT PARCELS CO.
100 West 72 Street, New York 23, N. Y.
Скора обслуга SChuyler 4-9100 Гарантія достави

Якщо Ви хочете удосконалити своє мешк. огрівання, ми пропонуємо Вам систему
"Delco-Heat Conversion Oil Burner"
Купуйте найліпшої якости оливу до огрівання.
JOHN EGGERS & BROS., Inc.
260 Culver Avenue DE 3-8800 Jersey City 5, N. J.
Авторизовані представники. Будьте готові. Замовляйте. Скора достава.
Вугілля Jeddo-Highland. Ґатунковий антрацит.
• Тепер є найкраща пора змінити на оливне огрівання •
GENERAL MOTORS DELCO-HEAT

ВАМ НЕ МОЖЛИВО ОБІЙТИСЬ БЕЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ. А НАЙКРАЩЕ І НАЙПЕВНІШЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДАСТЬ ВАМ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ!

ФІЛЬМ, ЯКИЙ ВАМ НАПЕВНО ПОДОБАЄТЬСЯ!
THE WORLD DANCES
з спеціяльними українськими народними танками with Konstantin Hopfer and Jane Mueller, with songs by the Melentjew Sisters.
NOW PLAYING AT THE 55th ST. PLAYHOUSE on 55th St., bet. 6th & 7th Aves.

РОЗШУКИ

Пошукую емігранта з перед першої світової війни п. ДМИТРА МАРУСЯКА з села Лашківкаа на Буковині. Хто знав би про нього, або він сам прошу подати відомість на адресу:
Mr. WOLODYMYR ILLIUK
A.P. van de Water Huis
Schoorl, Nord Holland
Заграничні часописи проситься передрукувати.

MISCELLANEOUS

ВСІ ЩЕНЯТА
А. К. С. реєстровані.
також
щенята $5.00 й більше.
PUBLIX PET SHOP
46 Cortland St., New York City
Phone CO 7-9171

FOR FUEL UNion 5-2300
• Олива до палива
• Першоякісне вугілля
• Koppers коко
Всі інсталяції палива виконують фахові спеціялісти.
LIONETTI COAL CO.
2300 50th Street
North Bergen, N. J.
UNion 5-2300

ШЕНШИЛІ
2 пари — 2 молоді пари NBCA
Реєстровані $1,200.
Or Best Offer.
2000 North Road
West Point Pleasant, N. J.
PO 5-3467

ШЕНШИЛІ
по гуртових цінах.
Першоякісні — $350 і більше.
Кожна кількість.
Пишіть по ціни.
ANDES CHINCHILLA SALES
194 Route 17, Paramus, N. J.

MAMBO IN 3 HOURS
also Tango, Rumba, Waltz, Foxtrot, etc.
Beginners-Advanced, Men, Women, Teen-agers
Private Lessons—Classes—Socials: Day-Eve
Try a ½ Hour Private Lesson $1
LE QUORNE DANCE STUDIOS
5 W. 46 ST. Ground Fl. JU 2-0447 10-10 P.M., Sat. & Sun. 2-8 P.M.

Dan & Paul
Першорядний фризієр спеціяліст.
9716 THIRD AVENUE
Tel. SH 5-2130

ПЕРШОКЛЯСНІ НАПРАВИ І ПЕРЕРІБКИ ДОМІВ
Телефонувати:
MR. R. ANDERSON
ORange 5-6093 —
LAmbert 3-8605
Гарантія виконання — сплати на згодою.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР НОВИХ І УЖИВАНИХ
• Радіяторів і парових кітлів • Умивалень • Sink & Tub Combinations • Ванни • Синків
VAN HOUTEN PLUMBING SUPPLY CO.
908 Van Houten Ave., Clifton
PR. 9-0664
Open Sun. 'Till 1 P. M.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ „В СВОБОДІ"

ЧИ РОБИТЕ ПОДРУЖНІ ПЛЯНИ?
Цей гарний готель спеціялізується у виготовленні весіль та інших суспільних нагод.
Величава заля
Вигідні фотелі
Смачне меню
Досвідчена обслуга звертає увагу на кожні подробиці.
Phone Banquet Dept. EL 5-7300
BEEKMAN TOWER HOTEL
A smart convenient location in exclusive Beekman Hill section.
49th ST. and 1st AVE., N.Y.C.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ

GR. 7-8951
КУРСИ МЕХАНІКІВ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
METROPOLITAN AUTO SCHOOL
155—2nd Ave., близ. 10th St.
NEW YORK CITY

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ ФУТЕР у Фірмі ВУЙКІВ і КОПЕЦЬ

Маємо на випродажі куниці; камінні і лісові мінки і соболі. Дешеві ціни. Виконуємо на замовлення елеґантні футра, з найкращого ґатунку шкірок. Переробляємо всякі футра за найновішими фасонами. Приймаємо до переховування на літній сезон. Достава на місце.
Wujkiw & Kopiec, Inc.
Mfg. FURRIERS
111 E. 7th ST., N.Y. 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

EVergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices In Effect
MAPLE Coal & Coke Co.
antracite FUEL OIL bituminous
OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Кудлай

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна і найкраща
У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET,
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. HEnderson 4-5131

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща.
ЦІНИ ПРИСТУПНІ.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околиця
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568